

спрямованих на мінімізацію податкових зобов'язань у поточному і майбутніх періодах...»[1], а під міжнародним податковим плануванням – податкове планування в міжнародних комерційних операціях. Найважливішим прийомом міжнародного податкового планування є перерозподіл функцій між учасниками міжнародної групи компаній, спрямованих на акумулювання доходу в найменш оподатковуваних елементах групи. Ця мета може досягатися, зокрема, шляхом трансфертного ціноутворення або акумулювання в низькоподаткових юрисдикціях процентного та дивідендного доходу, а також доходу у вигляді ліцензійних виплат (роялті) за використання інтелектуальної власності групи.

МКПП стало невід'ємною складовою управління зовнішньоекономічною діяльністю міжнародних компаній. Однак у вітчизняній, і в іноземній науковій літературі переважають роботи, в яких розглядаються лише окремі практичні аспекти оптимізації міжнародного оподаткування, в першу чергу – методи присвячені використанню офшорних зон [2]. При цьому теоретичні засади МКПП досліджені недостатньо. Важливою складовою МКПП є трансфертне митне ціноутворення у міжнародних компаніях (ТрМЦ) [3].

У сучасному світі склалася думка, що податки розглядаються суто як втрати для бізнесу. Міжнародні компанії, у своєму прагненні максимально скоротити витрати, стали застосовувати більш агресивні методи податкової оптимізації. Держава, прагнучи забезпечити максимальні надходження до бюджету для виконання соціальних функцій, створює нові механізми для такого наповнення. Протиріччя, які виникають у сфері оподаткування вирішуються здебільшого недієвими методами, які не дають стабільного ефекту. Тому все частіше мова йде про актуальність застосування принципу «Договірної теорії податкового планування між державою та транснаціональними компаніями», визначення критеріїв «фінансової лояльності між бізнесом та державою». В цьому контексті стає необхідним поглиблення досліджень у теорії оподаткування щодо уточнення дефініцій «фінансової лояльності бізнесу», «підтримка бізнесу державою». Необхідність уточнення діючим Податковим Кодексом терміну «пов'язані сторони» та терміну «бенефіціарного власника міжнародних корпорацій» для цілей внутрішнього та зовнішнього оподаткування [4], вдосконалення засобів регулювання ТрМЦ в митному законодавстві України та в межах відносин транснаціональної групи, виявлення особливостей терміну формування механізму управління МКПП.

Література

1. Бечко П.К., Лиса Н.В. *Податковий менеджмент: навч. посіб.* — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 226 с.
2. Иванец Ю.Л. Система обязательной регистрации налоговых схем: опыт Великобритании / Ю.Л. Иванец // *Налоги и налогообложение.* — 2010. — № 4. — С. 53 – 58.
3. Тищук Т., Иванов О. «Державне регулювання трансфертного ціноутворення в Україні як засіб протидії відпливу капіталу». Аналітична записка. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/739/>.
4. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Катерина ДЯЧЕНКО, Євген ДАНИЛЕНКО

Харківський торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету, м. Харків

ПРОГНОЗУВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ «АМЕРО» ЯК НОВОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ США, МЕКСИКИ ТА КАНАДИ

Позитивна тенденція щодо нарощення державного боргу США, яка спостерігається останнім часом, здійснює негативний вплив на міжнародні фінансові валюти. Зниження курсу американського долару, його постійні коливання призводять до стримування темпів економічного зростання країн, які зберігають свої матеріальні та фінансові запаси в американській валюті.

Однією з альтернатив щодо покращення валютно-фінансового стану США є створення єдиного економічного простору з Мексикою та Канадою, а також введення нової регіональної валюти амеро на зміну американському і канадському долару та мексиканському песо.

Вагомий внесок в дослідження даного регіонального блоку належить Лисенку Є. А., Хмиленко О. І., Кутасову Д. А., Антоненку К. В. [1], Ярошенку В. В. [1] та інші. Автори висвітлюють теоретичні аспекти, що стосуються причин та сутності створення континентального блоку. Однак, на нашу думку, необхідним є визначення залежності між крос-курсом валюти та основними макроекономічними показниками та прогнозування крос-курсу амеро по відношенню до американського долару, а також різних національних валют.

Для прогнозування курсу амеро на валютних ринках визначаємо щільність зв'язку в кореляційній залежності між крос-курсом (y) та основними макроекономічними показниками – ВВП (x_1), сукупним державним боргом (x_2) та рівнем інфляції (x_3) за 2011 рік [2, 3, 4]. Беремо 20% вибірку (38 країн) з генеральної сукупності 184-х країн-членів Світового банку.

Дана багатofакторна лінійна регресійна модель може бути представлена у вигляді:

$$y = b_0 + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + \varepsilon_i, \quad (1)$$

де: y – залежна змінна; x_1, x_2, x_3 – незалежні змінні; b_1, b_2, b_3 – параметри моделі, ε_i – вектор випадкових величин (залишків) моделі.

В результаті розрахунку коефіцієнта кореляції Брауе-Пірсона (функція КОРРЕЛ) встановлена значуща (середня) лінійна зростаюча залежність між крос-курсом та державним боргом (0,61), незначуща (слабка) лінійна зростаюча залежність між крос-курсом та ВВП (0,25) та незначуща (слабка) зворотна лінійно спадна залежність між крос-курсом та рівнем інфляції (-0,26). Для аналізу якості апроксимації використовуємо функцію ЛИНЕЙН. З погляду на отримане значення коефіцієнту детермінації – 0,50, можна стверджувати, що значення крос-курсу валюти на 50% залежить від обсягів ВВП, державного боргу та рівня інфляції, і на 50% від впливу інших факторів. За допомогою функції ФРАСПОБР (критерій Фішера) встановлюємо адекватність моделі з довірчою ймовірністю 95%. Крім перевірки адекватності всієї моделі, проводимо перевірку значущості коефіцієнтів регресії за критерієм Ст'юдента (функція СТЬЮДРАСПОБР). Значення статистики Ст'юдента розраховується за формулою:

$$t_{cm} = \frac{b_i}{Sb_i}, \quad (2)$$

де: b_i – точкові оцінки коефіцієнтів регресії; Sb_i – стандартні помилки коефіцієнтів.

В даному випадку значущими вважаються усі коефіцієнти, крім b_3 (рівень інфляції)

Так, як коефіцієнт кореляції між крос-курсом валюти та ВВП складає 0,25, можна припустити, що валовий національний продукт не впливає на курс майбутньої валюти. Враховуючи те, що США, Канада та Мексика будуть намагатися позбавитися своїх державних боргів, формула матиме вигляд:

$$AMR = \sum_{i=1}^3 Kros \times \frac{\sum_{i=1}^3 GNP + \sum_{i=1}^3 GD}{\sum_{i=1}^3 GNP} \quad (3)$$

де: AMR – прогнозне значення обмінного курсу амеро; $\sum_{i=1}^3 Kros$ – крос-курс національної валюти по відношенню до загального значення американського та канадського долара, а також мексиканського песо; $\sum_{i=1}^3 GNP$ – сумарний валовий національний продукт США, Канади та Мексики у національній валюті; $\sum_{i=1}^3 GD$ – сумарний сукупний державний борг США, Канади та Мексики у національній валюті.

За отриманими результатами, амеро стане найдорожчою валютою у світі, обігнавши євро та британський фунт. Виходячи з того, що долар не є національною валютою Сполучених Штатів, а лише виконує функцію федеральної банкноти, введення національної валюти в обіг є дуже

перспективним варіантом позбавлення США від своїх боргів. Федеральна резервна система (ФРС) є незалежним органом в уряді США приватної форми власності. Збанкрутувавши, ФРС зможе оголосити дефолт, тим самим назавжди відмовитися від американського долара. Як наслідок, Америка скоротить свою заборгованість більш ніж на 60%, адже свої борги США буде погашати не в доларах, а в амеро.

Література

1. Антоненко К. В., Ярошенко В. В. *Перспективи створення Північноамериканського Союзу і наслідки для світової економіки. // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: фаховий збірник наукових праць (економічні науки). – 2011. – № 29.*
2. Дяченко К. С., Даниленко Є. С. *Амеро – нова валюта Північноамериканського Союзу. // Збірник тез доповідей міжнародної інтернет-конференції «Соціально-економічний розвиток суспільства на засадах реалізації кластерного підходу».: Харків: КНТЕУ, ХТЕІ КНТЕУ, 2012. – стор. 208-210.*
3. *Електронна бібліотека: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_\(nominal\)](http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_countries_by_GDP_(nominal)).*
4. *Електронна бібліотека: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://marketsview.ru/Финансовые_рейтинги/Рейтинг_стран_с_самым_большим_го_сударственным_долгом.*
5. *Електронна бібліотека: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://iformatsiya.ru/tab1/902-uroven-inflyacii-stran-mira-v-2011-godu.html>.*

Елена ЕРМАКОВА

Саратовский государственный социально-экономический университет
г. Саратов, Россия

СТРУКТУРНЫЕ ДИСБАЛАНСЫ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ РОССИИ

В отраслях российской экономики наблюдается неравномерность распределения налоговой нагрузки (как соотношение налоговых платежей к добавленной стоимости). На основе специальных расчетов налоговой нагрузки построен рейтинг 25 отраслей российской экономики за 2009-2011 гг. путем ранжирования отраслей по уровню налоговой нагрузки, призванный оценить, с каким уровнем налогообложения и объемом налоговых платежей сталкивается непосредственно бизнес в зависимости от того, в какой сфере ведется предпринимательская деятельность.

В результате оказалось, что наибольшую налоговую нагрузку на протяжении трех проанализированных лет несет отрасль «производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования» (69,49%), по уровню превышающему даже сферу «Добыча полезных ископаемых» (55,57%) при среднеотраслевом уровне 21,01%. При таком колоссальном отраслевом дисбалансе в налоговой политике о переходе на инновационный тип развития экономике говорить не приходится.

Данный анализ фактически показал тщетность налоговых регуляторов как стимулов, мотивирующих модернизационные процессы.

На основе произведенных расчетов можно сгруппировать отрасли в 3 блока, относительно среднеотраслевого уровня налоговой нагрузки:

1) 8 отраслей с высокой нагрузкой, со значениями превышающими среднеотраслевое (21,01%): производство электрооборудования, электронного и оптического оборудования (65,49); добыча полезных ископаемых (55,57); деятельность водного транспорта (33,95); производство машин и оборудования (32,89); производство пищевых продуктов, включая напитки (32,71).

2) 4 отрасли с умеренной нагрузкой, со значениями примерно равными среднеотраслевому: связь (23,09); финансовая деятельность (22,77); операции с недвижимым имуществом, аренда и